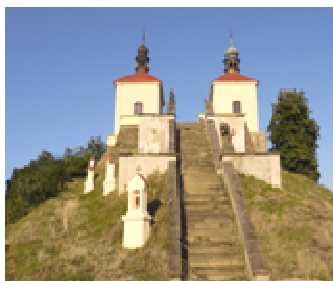

Poutní místa litoměřické diecéze

Kalvárie Ostré

Poutní areál, jehož počátky sahají do let 1704–1707, nechal vystavět Václav František Růžička, hejtmán zdejšího jezuitského panství se sídlem v Liběšicích u Litoměřic. Biskupská konzistoř mu v odpovědi z 25. 8. 1704 povolila stavbu poutního místa na Ostrém. Ovšem až o tři roky později (6. 6. 1707) rektor jezuitské koleje u sv. Klimenta v Praze pater Ferdinand Rudolf Waldthausen položil základní kámen za asistence dvou jezuitských kněží. Za autora stavby bývá obvykle považován známý barokní architekt Oktavián Broggio, avšak stavbu mohl realizovat také již jeho otec Giulio Broggio. Svaté mše spojené s procesími se zde konávaly ve svátky Nalezení sv. Kříže (3. května), Povýšení sv. Kříže (14. září) a v postní době. V letech 1752–1767 zde pobýval první a jediný poustevník Franz Piesch, terciář františkánského řádu.

Přístupovou cestu k hoře lemují již od vesnice Ostré výklenkové kaple křížové cesty z období baroka a klasicismu. Tato cesta ústí na terasu v západním svahu hory, která symbolizuje biblickou Zahradu getsemanskou. Zde se nachází torza barokních pískovcových soch klečícího Ježíše a apoštolů. Odtud stoupá na vrchol monumentální pískovcové schodiště, které je členěno dvěma podestami s výklenky osazenými pozůstatky dalších barokních soch. Na vrcholové plošině se nachází skupina tří kaplí symetricky uspořádaných. Obě boční kaple (kaple Nalezení svatého Kříže a kaple Povýšení svatého Kříže) mají zcela totožný věžovitý tvar. Jejich střechy jsou zakončeny lucernou s kupolí. Silueta obou věží je výraznou a zdaleka viditelnou dominantou Úštěcka. Uprostřed mezi nimi se nachází přízemní, podélná kaple Božího hrobu.

V roce 2005 se zdevastovaného poutního areálu ujala *Společnost pro obnovu památek Úštěcka*. V roce 2011 byla zcela obnovena křížová cesta včetně obrazové výzdoby; v roce 2013 byly obnoveny poškozené omítky kaplí a schodiště a obnovena věžička kaple Božího hrobu.

Zdroje: ŘEPA, Tomáš. *Kaple Božího hrobu v Čechách a na Moravě v období baroka* [online]. Olomouc, 2010 [cit. 2016-08-19]. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Martin Pavlíček. s. 148–155. Dostupné z: <<http://theses.cz/id/133dkr/>>. [https://cs.wikipedia.org/wiki/Kalv%C3%A1rie_\(Ostr%C3%A9\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Kalv%C3%A1rie_(Ostr%C3%A9)); <http://foto.mapy.cz/original?id=391583>; <http://www.pamatky-ustecko.cz/kalvarie-ostre.php>.

Zpravodaj lounské farnosti

Vydává Farní rada Římskokatolické církve v Lounech
www.farnostlouny.com • **Září 2016** • Ročník 9 • Neprodejné

Úvodní zamyšlení

„*Bůh je naše útočiště.*“

(Žalm 62,9)

Aktuálně

VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ – bude probíhat *každou středu odpoledne* v budově děkanství. Rodiče mohou přihlásit děti na tel. čísle 415 652 395 nebo osobně na děkanství.

Čtvrtek 8. září 2016 v 18:30 – setkání farní rady.

Od 16. do 18. září 2016 – kostel Nanebevzetí Panny Marie a kinosál KZMP – *Festival Musica Apostolorum* s předními českými hudebníky a členy České filharmonie. Festival pořádá Porta Apostolorum, z.s., ve prospěch sbírky na opravu varhan v kostele Nanebevzetí Panny Marie.

Sobota 17. září 2016 od 17:00 – *slavnostní koncert v děkanském kostele svatého Mikuláše v Lounech*. Zpěv: Eliška Hrochová, absolventka kroměřížské konzervatoře, pozoun: Tomáš Borl, absolvent teplické konzervatoře, varhanní doprovod: Josef Hroch.

Neděle 18. září 2016 v 8:30 – *slavnost Výročí posvěcení děkanského kostela svatého Mikuláše v Lounech*. Slavnou bohoslužbu budou doprovázet zpěvem Eliška Hrochová, na pozoun Tomáš Borl a na varhany Josef Hroch.

Neděle 25. září 2016 v 10:30 – *poutní slavnost ke cti sv. Matouše* v Dobroměřicích. Duchovní správa a Obecní úřad Dobroměřice Vás zvou k poutní mši svaté.

Středa 28. září 2016 v 10:30 – *poutní slavnost ke cti svatého Václava*. Zveme Vás k poutní mši svaté do Lipence. Poutní mši svatou bude doprovázet lounský chrámový sbor.

Přehled nedělních a svátečních bohoslužeb

1. září **PRVNÍ ČTVRTEK V MĚSÍCI**
Kostel Nejsvětější Trojice a Čtrnácti svatých pomocníků
– Mše svatá v 17:30.
4. září **23. NEDĚLE V MEZIDOBÍ**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 8:30.
Mše svatá k Duchu svatému za naše děti, mládež a učitele.
POUTNÍ MŠE SVATÁ
Kostel sv. Jiljí ve Vinařicích – Mše svatá ve 14:00.
10. září **MŠE SVATÁ K POCTĚ PANNY MARIE**
Kaple Panny Marie v Líšťanech
– Mše svatá v 14:30.
11. září **24. NEDĚLE V MEZIDOBÍ**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 8:30.
Poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie v Dolním Ročově
– Mše svatá ve 14:30.
18. září **SLAVNOST POSVĚCENÍ DĚKANSKÉHO KOSTELA SV. MIKULÁŠE V LOUNECH** – Slavná mše svatá v 8:30.
Sbírka bude věnována na sociální projekt Charity.
25. září **26. NEDĚLE V MEZIDOBÍ**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 8:30.
POUTNÍ MŠE SVATÁ
Kostel sv. Matouše v Dobroměřicích – Mše svatá ve 10:30.
28. září **SLAVNOST SVATÉHO VÁCLAVA**
Děkanský kostel sv. Mikuláše v Lounech – Mše svatá v 8:30.
POUTNÍ MŠE SVATÁ
Kostel sv. Václava v Lipenci – Mše svatá v 10:30.

„Kníže náš...“

Úryvky z přílohy č. 4 časopisu Psalterium, r. 2008, autor Viktor Velek
(nadpis a výběr textu redakce zpravodaje)

V obecném povědomí platí za nejstarší svatováclavskou hudební památku tzv. svatováclavský chorál čili píseň *Svatý Václave, vévodo české země*. Jeho význam pro dějiny národa přirozeně zastínil nejen četný středověký liturgický repertoár latinský a český, ale i staroslověnské památky. Jak charakterizovat bezesporu nejvýznamnější svatováclavskou hudební památku – píseň *Svatý Václave*? Odráží gregorianiku, má mnoho společných prvků se staroslověnskou písní *Hospodine, pomiluj ny!* a zároveň je ve vývoji naší hudby něčím zcela novým.

Ohledně doby vzniku se většina odborníků napříč vědeckými obory shoduje na konci 13. století, kdy s návratem Václava II. došlo ke stabilizaci a rozkvětu země po předešlé braniborské správě. Reálnost této datace dokládá i první zápis tří slok písně a krátký komentář v Kronice české (1368) Beneše Krabice z Weitmile, pražského kanovníka a ředitele stavby chrámu Sv. Víta. Takto určená datace přímo volala po tom, aby byl nalezen i autor. Za kandidáty přicházejí v úvahu Jan Očko z Vlašimi, Arnošt z Pardubic a Tobiáš z Bechyně – avšak ani jednoho z těchto nejvyšších církevních hodnostářů Beneš neuvádí, což jejich možné autorství zpochybňuje.

K často tradovaným omylům patří tvrzení, že svatováclavský chorál zařadil Karel IV. do korunovační ceremonie českých králů. Ta však obsahuje pouze píseň *Hospodine, pomiluj ny!*, svatováclavský chorál byl při korunovacích zpíván spontánně, nebo doprovázel královskou volbu. První zprávu o zpěvu svatováclavského chorálu při korunovační ceremonii máme v případě korunovace Albrechta Habsburského českým králem (29. 6. 1438 v Praze biskupem olomouckým).

Neustávající obliba písně vedla k tomu, že se během staletí vytvořilo několik desítek různých podob melodie i textu, který se z původní první sloky (či snad prvních tří slok) rozrostl až na třináct.